

Univerzitet u Beogradu
Saobraćajni fakultet

Publikovani naslovi tokom 2016. godine

Dekan:

prof. dr Nebojša Bojović

Glavni i odgovorni urednik:

docent dr Dalibor Pešić

e-mail: izdavacka_delatnost@sf.bg.ac.rs; idsf@sf.bg.ac.rs

Tehnički urednik:

Gordana Marjanović, 3091–344

Skriptarnica:

Zoran Išić, 3091–347

*Izdanja Saobraćajnog fakulteta mogu se nabaviti u
fakultetskoj prodavnici knjiga i putem kataloške prodaje.*

*Više o Fakultetu i izdanjima koja se nalaze u prodaji možete saznati ako posetite naš sajt
<http://www.sf.bg.ac.rs>, deo: **Izdavačka delatnost***

Teodorović Dušan
TRANSPORTNE MREŽE
osnovni udžbenik, II izdanje,
429 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-239-0

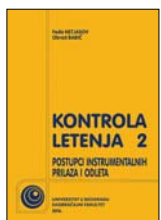
Gvozdenović Slobodan,
Mirosavljević Petar,
Čokorilo Olja
PERFORMANSE
TRANSPORTNIH
VAZDUHOPLOVA

osnovni udžbenik, II izdanje,
250 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-284-0

Kalić Milica
PLANIRANJE
PREVOŽENJA I
EKSPLOATACIJA
VAZDUHOPLOVA 1
osnovni udžbenik, II izdanje,
205 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-297-0

Babić Obrad,
Netjasov Fedja
KONTROLA LETENJA
osnovni udžbenik, II izdanje,
366 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-289-5

Netjasov Fedja,
Babić Obrad
KONTROLA LETENJA 2 -
POSTUPCI
INSTRUMENTALNIH
PRILAZA I ODLETA
osnovni udžbenik, II izdanje,
230 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-324-3

Mladenović Snežana,
Janković Slađana,
Uzelac Ana
OSNOVI
PROGRAMIRANJA SA
REŠENIM ZADACIMA U
VISUAL BASIC-U

osnovni udžbenik, IV
dopunjeno i izmenjeno izdanje, 364 str.,
latinica, ISBN 978-86-7395-354-0

Iz predgovora: Prošlo je šest godina od prethodnog izdanja naše knjige. U međuvremenu se pojavilo nekoliko novih verzija objektno-orientisanog jezika Visual Basic (Visual Basic 2012, Visual Basic 2013 i konačno Visual Basic 2015) koji je od prvog izdanja odabran kao implementacioni jezik za usvajanje osnovnih principa i metoda veštine programiranja. Naše opredeljenje je bilo da se u ovom izmenjenom i dopunjenom izdanju koristi u trenutku pisanja knjige najskorija verzija jezika, dakle Visual Basic 2015.

Razvojno okruženje Visual Studio 2015, u kojem su realizovani svi primeri i zadaci u ovom izdanju knjige, značajno se razlikuje po izgledu u odnosu na okruženje Visual Studio 2010, koje je korišćeno u prethodnom izdanju knjige. Iz tog razloga, deo knjige koji sadrži opis razvojnog okruženja kompletno je promenjen. Ovo izdanje širu pažnju poklanja radu sa datumskim tipom podataka (konstante, funkcije, primeri, rešeni zadaci). Takođe, odlučili smo se da ovom prilikom čitaocima ponudimo značajno veći broj zadataka za samostalan rad. To je uslovalo da broj kompletno rešenih ispitnih zadataka (period 2011-2016 godina) bude nešto smanjen, ali je zato izboru samih zadataka posvećena posebna pažnja. Iako se informatičkom pismošću bave prethodni ciklusi obrazovanja, dugogodišnje iskustvo u nastavi iskristalivalo je potrebu da studenti na početku studija obnove i inoviraju ova teorijska i praktična znanja. Upravo zato u ovo izdanje knjige uvršćen je Prilog 2 – Repetitorij informatičke pismenosti.

Radivojević Gordana
UPRAVLJANJE
INFORMACIJAMA U
LOGISTICI

osnovni udžbenik, I izdanje,
250 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-355-7

Iz predgovora: Savremeni uslovi poslovanja, globalno svetsko tržište i oštra konkurencija, traže od kompanija neprekidno prilagođavanje novim zahtevima, promene poslovnih strategija i modela rada, uvođenje novih tehnologija, zadovoljenje potreba korisnika i neprekidnu trku sa konkurencijom. U takvim uslovima mogu da opstanu samo one kompanije čije poslovanje se zasniva na brzom i kvalitetnom informisanju. Kvalitetno informisanje podrazumeva da su informacije dostupne u realnom vremenu svim učesnicima u logističkim procesima. Informacije u logističkim sistemima treba da omoguće podršku poslovnim procesima, internu i eksternu integraciju, podršku donošenju odluka na različitim upravljačkim nivoima, planiranje resursa i prognozu zahteva korisnika. Prava informacija, u pravo vreme i na pravom mestu omogućava kvalitetno odlučivanje i odgovor na stroge zahteve tržišta.

U savremenim tržišnim uslovima i poslovnim sistemima osnova uspešnog rada je posedovanje kvalitetnih informacija i njihova adekvatna upotreba u procesu donošenja odluka. Razvoj informacionih i komunikacionih tehnologija (engl. Information and Communication Technology – ICT) je omogućio nove načine generisanja, prenosa, čuvanja i korišćenja podataka i informacija u svim oblastima. Razvijaju se savremeni informacioni sistemi (engl. Information System – IS) i novi modeli poslovnih procesa u kojima podaci i informacije postaju neophodni resursi za rad.

Upravljanje informacijama je planiranje, organizovanje, koordiniranje i upravljanje procesima generisanja, čuvanja, obrade, razmene i prezentacije informacija u nekom sistemu.

Upravljanje informacijama obuhvata: identifikaciju informacionih potreba u sistemu, određivanje svih izvora informacija, definisanje organizacije i tehnologije čuvanja i razmene informacija, način obrade informacija i prezentaciju dobijenih informacija i znanja, i korišćenje informacija u skladu sa ciljevima sistema.

Predmet „Upravljanje informacijama u logistici“ na Odseku za logistiku Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu postoji od 2003. godine. Teme koje se izučavaju obuhvataju najznačajnije aspekte upravljanja informacionim tokovima, ICT i softverske aplikacije koje se koriste u logističkim sistemima. Ova knjiga je nastala kao želja autora za što uspešnijim i kvalitetnijim obrazovanjem inženjera logistike. Knjiga može da koristi i stručnjacima iz drugih oblasti koji se bave primenom informacionih i komunikacionih tehnologija u različitim segmentima saobraćajna i transporta.

Knjiga obuhvata petnaest poglavlja, nastalih kao pokušaj autora da sistematizuje značajne teme u oblasti upravljanja informacionim tokovima u logistici. Poglavlja knjige su:

- Podatak, informacija i znanje,
- Značaj informacija u logistici,
- Informacioni tokovi u logističkom lancu,
- Digitalna logistika,
- Elektronska razmena podataka,
- Radio frekventna identifikacija,
- Globalni pozicioni sistem,
- Logistički informacioni sistemi,
- Upravljanje resursima preduzeća,
- Sistemi za upravljanje porudžbinama,
- Sistemi za upravljanje skladištem,
- Upravljanje odnosima sa korisnicima,
- Poslovna inteligencija,
- Istraživanje podataka, i
- Inteligentni transportni sistemi.

**Dobrodolac Momčilo,
Marković Dejan,
Blagojević Mladenka**
**EKSPLOATACIJA
POŠTANSKOG
SAOBRAČAJA**

osnovni udžbenik, I izdanje,
250 str., latinica,

ISBN 978-86-7395-356-4

Iz predgovora: Knjiga „Eksploatacija poštanskog saobraćaja“ namenjena je prvenstveno studentima Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu kao osnovni udžbenik za istoimeni predmet. Pored toga, mogu je koristiti i sva zainteresovana lica za oblast poštanskog saobraćaja, pre svega, za oblasti koje su obrađene u ovoj publikaciji kroz pet poglavlja:

1. Uloga poštanskog saobraćaja u ekonomiji i društvu,
2. ehnološki procesi pri prenosu pošiljaka,
3. Standardizacija adresnih podataka,
4. Organizaciona struktura poštanskog operatora,
5. Filatelija i elektronska poštanska marka.

U prvom poglavlju ukazuje se na značaj poštanskog sektora u jednom društvu i u kojim segmentima poštanski operatori mogu biti od koristi državi, građanima i privrednim subjektima. Polazi se od činjenice da se poštanska usluga u skoro svim zemljama sveta smatra uslugom od opšteg društvenog interesa. Sa druge strane, privredni subjekti se u velikoj meri oslanjaju na poštanske usluge i mogu ih koristiti u različite svrhe sa ciljem da poboljšaju svoje poslovanje.

U drugom poglavlju se analizira tehnologija rada poštanskog operatora kroz pet faza u prenosu pošiljke: prijem, otprema, transport, prispeće i uručenje. Fokus je na pružanju tradicionalnih poštanskih usluga, tj. prenosu pošiljaka, jer bi analiza tehnologije rada pri pružanju svih usluga koje pružaju poštanski operatori značajno premašila očekivani obim za ovu vrstu publikacije.

U trećem poglavlju se apostrofirira značaj poštanske adrese i njene adekvatne identifikacije. Važno pitanje koje se obrađuje u ovom poglavlju, kako sa stanovišta korisnika, tako i sa tehnološkog stanovišta, jeste pravilno adresovanje pošiljaka. Jedan od ključnih elemenata adrese je poštanski kod. U ovom poglavlju analizira se stanje u pomenutoj oblasti u izabranim poštanskim upravama, kao i u Srbiji.

U četvrtom poglavlju mogu se spoznati osnovni pojmovi i vrste organizovanja u privredi. Dalje se analiziraju vrste delatnosti i mesto javnog poštanskog operatora u privrednom sistemu. Značajan deo je posvećen samoj unutrašnjoj organizaciji poštanskog operatora koja je ilustrovana kroz slučaj JP „Pošta Srbije“.

Peto poglavlje bavi se poštanskim markama, filatelijom i tendencijama u razvoju poštanskih maraka. Pored toga što se može reći da poštanske marke imaju tehnološku funkciju, one imaju i kulturološku jer su deo nacionalnog identiteta, ali ekonomsku jer mogu biti značajan marketinški alat. Tehnološke, ekonomske i bezbednosne funkcije se posebno uvećavaju uvođenjem moderne elektronske poštanske marke.

**Миловановић Бранко,
Јовановић Војкан**
**КОНТРОЛА И
ПРЕВЕНТИВА У
ПРЕВОЗУ ОПАСНЕ РОБЕ**

основни уџбеник, I издање,
стр. 250, ћирилица,

ISBN 978-86-7395-360-1

Iz predgovora: Ova knjiga obuhvata celokupnu problematiku koja se odnosi na primenu preventivnih mera i kontrolu izvršenja drumskog transporta opasnih roba, od nastanka potrebe za prevozom opasne robe pa sve do realizacije zahteva odnosno isporuke robe krajnjem korisniku. U knjizi je dat prikaz najnovijih naučnih i stručnih saznanja iz oblasti drumskog transporta opasne robe neopходних za bez-

бедно извршење транспортног процеса и његову контролу. Детаљно су приказане карактеристике опасних роба, врсте ризика које се јављају при извршењу транспортног процеса, методологија управљања ризиком и фазе које методологија управљања ризиком обухвата. Посебна пажња је посвећена избору траса за кретање возила која транспортују опасну робу са аспекта управљања нивоом индивидуалног и друштвеног, специфичног и апсолутног ризика, превентивном аспекту извршења транспортног процеса опасних роба кроз дужности и обавезе сваког од учесника, захтевима који се односе на конструкцијска обележја возила за транспорт опасне робе и систем унутрашње контроле и контроли извршења транспортног процеса.

Књига је намењена студентима Саобраћајног факултета основних академских студија, али и дипломираним инжењерима транспорта и саобраћаја који учествују у организацији или извршењу транспортног процеса опасних роба.

**Kilibarda Milorad,
Zečević Slobodan**
**UPRAVLJANJE
KVALITETOM U
LOGISTICI**

osnovni udžbenik, I izdanje,
378 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-361-8

Iz predgovora: Logistika i kvalitet predstavljaju discipline od izuzetnog značaja i interesovanja u naučno-obrazovnoj i poslovnoj javnosti. To su dve potpuno komplementarne naučne oblasti, koje svoju punu afirmaciju doživljavaju kroz praktičnu primenu u različitim privrednim i društvenim delatnostima. Bez logistike i kvaliteta nije moguće osvojiti nova i zadržati postojeća tržišta, niti obezbediti efikasno odvijanje savremenih privrednih i poslovnih tokova na otvorenom i jedinstvenom svetskom

tržištu. Za krajnjeg korisnika kvalitet materijalnog proizvoda i kvalitet logističke usluge predstavljaju integralnu vrednost. U vreme kada su materijalni proizvodi po svom kvalitetu, dizajnu i ceni međusobno sve sličniji, kvalitet logističke usluge postaje ključni faktor tržišne diferencijacije i opredeljenja kupca. Opravdano se smatra da kvalitet logističkih usluga predstavlja jedan od najefikasnijih instrumenata kreiranja i povećanja ukupne potrošačke vrednosti.

U realnim logističkim sistemima prisutna je večita dilema koji kvalitet logističke usluge i logističkih procesa zadovoljava zahteve i očekivanja korisnika. Da bi uspešno odgovorili na postavljena pitanja, logistički provajderi moraju neprekidno meriti, pratiti i unapređivati kvalitet logističkih sistema, procesa i usluga. Zato je neophodno da raspoložu konkretnim modelima, metodama i tehnikama odlučivanja i upravljanja kvalitetom u logistici. Pored izuzetnog značaja i aktuelnosti ove problematike u postojećim teorijskim, a pogotovo praktičnim dostignućima, oseća se veliki nedostatak konkretnih modela, metoda i tehnika modeliranja i upravljanja kvalitetom u logistici, ali i nedostatak literature koja ovu složenu problematiku obrađuje na sistematičan i sveobuhvatan način. Navedene činjenice su u velikoj meri uticale na nastanak ovog udžbenika, gde su autori težili da daju naučni doprinos u ovoj oblasti i doprinesu ublažavanju izrazitog nedostatka stručne literature iz oblasti logistike na srpskom jeziku.

Motivi za pisanje ovog udžbenika inicirani su dugogodišnjim iskustvom autora u naučno-istraživačkom i projektantskom radu iz domena logističkih sistema, procesa i usluga. Aktuelnost problematike i nedostataka odgovarajuće literature iz ove oblasti bili su dovoljni razlozi da autori započnu istraživanje sa ciljem da doprinesu stvaranju naučno-teorijske osnove, ali i praktične podrške odlučivanju i upravljanju kvalitetom u logistici. Udžbenik je plod težnje da se problematika upravljanja kvalitetom u logistici sagleda sveobuhvatno i da se širi krug naučne i stručne javnosti upozna sa savremenim dostignućima

na području modeliranja, merenja i poboljšanja kvaliteta logističkih usluga i procesa.

Udžbenik sadrži dvanaest poglavlja, koja su načelno grupisana i predstavljena kroz tri celine. U prvoj celini razmatrani su osnovni trendovi razvoja nauke o kvalitetu i uloga kvaliteta u logistici. Detaljno su sagledana različita stanovišta kvaliteta u logistici i definisane osnovne funkcije i postupci uvođenja kvaliteta u logističke sisteme. Druga celina odnosi se na modeliranje, merenje i praćenje kvaliteta logističke usluge, satisfakcije korisnika i ključnih indikatora logističkih performansi. U ovom delu predstavljeni su i originalni modeli odlučivanja o kvalitetu logističke usluge, koji su razvijeni u okviru doktorske disertacije pod nazivom *Modeliranje performansi kvaliteta logističke usluge*, autora Milorada Kilibarde. Treća celina obuhvata definisanje integrisane podrške sistemu odlučivanja, gde su detaljnije razmatrani koncepti benčmarkinga, QMS, TQM, HACCP i IMS, kao i metode i tehnike upravljanja kvalitetom.

Udžbenik predstavlja višenamensko štivo. Prvenstveno je namenjeno studentima osnovnih, master i doktorskih studija, ali i inženjerima, menadžerima i stručnjacima koji se u realnim sistemima bave logistikom i kvalitetom. Inspiracija za obradu pomenutih sadržaja dolazila je iz realnih logističkih problema, referentne literature, ali i svakodnevnog života i rada sa studentima.

Stojanović Mirjana
RAČUNARSKE MREŽE

osnovni udžbenik, 1 izdanje,
str. 360, latinica,
ISBN 978-86-7395-362-5

Iz predgovora: Ovaj udžbenik razmatra osnove računarskih mreža u aspektima arhitektura, tehnologija i protokola. Namenjen je studentima osnovnih studija Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, koji prate nastavu iz predmeta Računarske mreže, na modulu Tele-

komunikacioni saobraćaj i mreže. Knjiga može da koristi informatičarima, inženjerima i stručnjacima drugih profila, koji se bave problematikom računarskih mreža. Podrazumeva se da čitalac poseduje elementarno predznanje iz osnova telekomunikacija i informatike.

Materija izložena u udžbeniku organizovana je u devet poglavlja.

Prvo poglavlje je uvodno. Prvi deo je posvećen mrežnom hardveru, a sadrži opis fizičkih komponenata računarskih mreža, prikaz podele računarskih mreža i opis karakterističnih mrežnih topologija. Drugi deo je posvećen mrežnom softveru, a sadrži pregled slojevitih komunikacionih arhitektura i protokola. Na kraju uvoda je ukazano na ulogu standardizacije u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija.

Drugo poglavlje sadrži pregled osobina medijuma prenosa sa vođenim elektromagnetskim talasima (žične veze) i sa nevođenim elektromagnetskim talasima (bežični prenos) i njihove primene u računarskim mrežama.

Treće poglavlje razmatra funkcije kontrole linka za podatke i odgovarajuće protokole. Razmatranjima su obuhvaćeni algoritmi za kontrolu protoka i kontrolu grešaka nastalih u prenosu po fizičkom linku koji povezuje dva mrežna čvora. Pregled protokola obuhvata karaktere orijentisane, bit orijentisane i bajt orijentisane protokole.

Četvrto poglavlje posvećeno je lokalnim računarskim mrežama. Posle opisa osnovnih, opštih svojstava, razmatrani su protokoli za kontrolu pristupa medijumu i za kontrolu logičkog linka. Zatim je detaljno opisana Eternet tehnologija: standardi, formati okvira, karakteristike mreža sa različitim protocima, tehnološka realizacija i ekstenzije. Na kraju poglavlja razmatrane su bežične lokalne računarske mreže.

U petom poglavlju izloženi su osnovni arhitekture Interneta i operacije Internet protokola (IP). Opisane su topološke osobine globalnog Interneta i metodi za analizu topologije mreže. Sledi prikaz karakteristika Internet protokola (IPv4, IPsec i IPv6), a zatim i mobilnog IP, koji

omogućuje transparentno rutiranje IP paketa ka i od mobilnih čvorova u Internetu. Na kraju poglavlja je ukratko razmatrana problematika kvaliteta servisa u Internetu.

U šestom poglavlju razmatrano je rutiranje u Internetu. Prvo su objašnjeni elementi procesa rutiranja, funkcije rutera i njihova savremena realizacija u formi svičeva. Sledi prikaz najvažnijih algoritama rutiranja, a zatim i opis protokola za unicast rutiranje u Internetu. Na kraju poglavlja su izloženi osnovni principi multiprotokolske komutacije labela.

Sedmo poglavlje sadrži prikaz funkcija i protokola transportnog sloja. Detaljno su opisana dva najrasprostranjenija transportna protokola u Internetu, konektivni TCP i nekonektivni UDP. Zatim je opisan transportni protokol za rad u realnom vremenu (RTP), koji predstavlja interfejs između vremenski kritičnih aplikacija i UDP protokola.

Osmo poglavlje posvećeno je aplikacionom sloju i aplikacionim protokolima Interneta. Prvo je predstavljen sistem imena domena. Zatim su opisani bazični aplikacioni protokoli Interneta: Telnet, sistem elektronske pošte, protokol za prenos fajlova i WWW.

Deveto poglavlje sadrži prikaz opštih principa o nadzoru i upravljanju telekomunikacionim mrežama (TMN), a zatim razmatra SNMP kao široko rasprostranjenu arhitekturu upravljanja u današnjem Internetu. Na kraju poglavlja je opisana evolucija arhitektura i alata za implementaciju sistema za nadzor i upravljanje.

Svako poglavlje sadrži određeni broj rešenih problema (ukupno 50 primera). Na kraju svakog poglavlja dat je spisak pitanja i zadatka za proveru znanja i samostalan rad (ukupno 220 pitanja i zadataka).

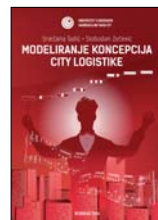
Na kraju knjige dati su spisak literature, prilozi, spisak skraćenica, rečnik pojmova i registar.

Knjiga čini celinu sa udžbenikom "Savremene IP mreže: arhitekture, tehnologije i protokoli", autora Mirjane Stojanović i Vladanke Aćimović-Raspopović (Beograd, Akademski

misao, 2012), namenjenim za master akademske studije, na modulu Telekomunikacioni saobraćaj i mreže, Saobraćajnog fakulteta.

**Tadić Snežana,
Zečević Slobodan
MODELIRANJE
KONCEPCIJA CITY
LOGISTIKE**

monografija, I izdanje, 358 str., latinica, ISBN 978-86-7395-352-6

Iz predgovora: Grad je u pogledu logistike vrlo kompleksan i haotičan sistem. Zalihe i mesta odlaganja robe prisutne su u svakoj delatnosti - u domaćinstvu, trgovini na veliko i malo, industriji, gradilištu, stovarištu, robnim terminalima, logističkim centrima, bolnicama, ugostiteljskim objektima, energetske i komunalnim sistemima itd. Svi koji žive i rade u gradu svakodnevno pokreću robne, materijalne i teretne tokove. Podeljenost, parcijalnost pokretanja robnih tokova uvećava ukupan broj transportnih jedinica. U velikim, milionskim gradovima to je igra velikih brojeva. U realizaciji porudžbenica učestvuju razni sistemi, od čoveka koji pešači, do raznih transporterata, vozila i tehnologija transporta. Tokovi karakteristike promenljivosti, slučajnosti po količini, mestu, pojavnom obliku, strukturi, frekvenciji itd. Milioni tokova na području grada predmet su istraživanja oblasti koja je danas poznata pod nazivom CITY LOGISTIKA.

Osnovna ideja modernog koncepta city logistike jeste sabiranje zahteva u vremenu i prostoru, odnosno sveobuhvatnost, integrisanost, jednovremenost. Teži se zajedništvu u realizaciji robnih tokova različitih kompanija u okviru jedne delatnosti, ili u okviru srodnih i potpuno različitih delatnosti. Sabiraju se tokovi na poslovima logistike celog grada, dela grada, centralne zone, trgovakog centra, kliničkog centra, jedne ulice, bulevara, avenije ili višespratnice. Razni su interesi i ciljevi koji pokre-

ću ideju o zajedništvu. Mogu biti lični, ali i opšti. Mogu biti posledica zahteva različitih učesnika u funkcionisanju grada, od želje da se obezbedi efikasana, brza, pouzdana, ekonomična isporuka robe, do potreba koje nameću zahtevi održivog razvoja. Opstanak i razvoj grada podrazumevaju integrisane logističke koncepte.

Moderna city logistika mora da uskladi mnoge različitosti prisutne u gradu. Sa jedne strane, već pomenute želje, težnje o zajedništvu, a s druge strane brojnost, kompleksnost, podeljenost, koja na momente podseća na haos. Rešenje se, slično kao i u muzici, traži u ideji zajedništva i čudesnog sklada različitosti, uvođenjem čarobne uloge dirigenta. Ova asocijacija nas podstiče da monografiju posvetimo ideji dirigenta, odnosno samom dirigentu city logistike. To su naši studenti i kolege, koji su ušli u mnoge tajne ove oblasti, koji svojim znanjem mogu skladno uređivati tonove logistike u jednoj ulici, jednom kvartu, jednom trgovačkom centru, centralnoj poslovnoj zoni ili nekom gradu, metropolitanskom području.

Monografija ima tri celine, sa ukupno 12 poglavlja. Prva celina prikazuje probleme, trendove i izazove logistike urbanih sredina. Ona analizira potrebe savremenog planiranja i modeliranja logistike, kao i veze city logistike s drugim elementima društveno-privrednog sistema i okruženja. Posebno je dato tumačenje negativnog uticaja teretnog transporta kroz emisiju štetnih gasova, saobraćajno zagušenje, buku, saobraćajne nezgode, potrošnju energije itd.

Druga celina prikazuje sistem city logistike, obrađuje interesne grupe, strukturu tokove i opisuje performanse. U njoj je napravljen pregled naučne i stručne literature koja obrađuje primenu različitih inicijativa city logistike. Pregled omogućava uvid u testirana rešenja i njihove parametre uspešnosti i prihvatljivosti. Prikaz je sistematizovan i vrlo koristan za definisanje polja mogućih konceptualnih rešenja city logistike.

Treća celina bavi se integrisanim sistemi-

ma city logistike, potrebama i pristupima modeliranja. Prikazane su dve grupe originalnih modela. Dat je prikaz hibridnih modela za izbor koncepcija city logistike, sa primenom na grad Beograd. Druga grupa modela bavila se performansama city logistike u različitim varijantama strukture logističkog sistema. Rezultati modeliranja, i eksperimenti koji su sprovedeni na modelima, ukazali su na značaj modeliranja performansi integrisanih sistema logistike urbanih prostora. Rezultati ovih postupaka verifikovani su u referentnim naučnim publikacijama.

Objavljivanje monografije finansirano je iz dva izvora. Deo sredstava obezbedilo je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, a ostatak autori, od priroda ostvarenog kroz sopstveni naučnoprojektantski rad u oblasti logistike. Monografija ima poseban prikaz od skoro 700 bibliografskih jedinica, relevantnih za područje city logistike. U značajnom delu predstavlja pregled verifikovanih istraživanja i naučnih rezultata autora (48 autocitata). S velikim zadovoljstvom ovu knjigu pružamo čitaocima koji do sada nisu imali prilike da se upoznaju sa čarima ove naučne oblasti. Neka ona bude još jedna tačka na putu afirmacije city logistike, relativno nove, mlade naučne oblasti. Biće od koristi svim mladim naučnicima, kao inspiracija, ali i kao referentna baza ideja i informacija.

Vujančić Milan (editor)
XV SIMPOZIJUM -
VEŠTAČENJE
SAOBRAĆAJNIH
NEZGODA I PREVARE U
OSIGURANJU

zbornik radova, I izdanje,
306 str., latinica,

ISBN 978-86-7395-349-6

Iz predgovora: majući u vidu da je 29.06.2010. godine donet Zakon o sudskim veštacima Republike Srbije (Sl. glasnik RS, br 44/2010, stupio na snagu 08.07.2010. godine) precizirani su uslovi koje moraju da ispu-

njavaju veštaci, da bi bili upisani u Registar veštaka.

Na prostorima Republike Srbije, Republike Srpske i Republike Hrvatske održavaju se savetovanja, simpozijumi i stručne rasprave iz veštačenja saobraćajnih nezgoda. Više od 70% prekršajnih i krivičnih prijava nastaju kao posledica saobraćajnih nezgoda, šteta u saobraćajnim nezgodama, a utiču na više od 4% BND, godišnje gine oko 600 građana Republike Srbije, ogromni resursi u bolnicama su zauzeti zbog povređenih u saobraćaju, pa veštaci saobraćajno-tehničke struke moraju pomoći da se skrate sudski postupci.

Počinioci krivičnih dela treba da budu procesuirani pa je vrlo bitno da Sud ima podatke na osnovu kojih donosi pravilnu i pravičnu odluku. Praksa je da se u sudskim postupcima pojavljuju veštaci kao veštaci tužilaštva, odbrane i Suda, pa je takvo rešenje predviđeno i u ZKP-u i 01.10.2013. je počela primena.

Pre oko pet godina (29.06.2010.) donet je Zakon o sudskim veštacima Republike Srbije (Sl. glasnik RS, br 44/2010, stupio na snagu 08.07.2010. godine) i tada su precizirani uslovi koje moraju da ispunjavaju veštaci, za upis u Registar veštaka.

Konsultujući se sa kolegama pokušali smo da ovim XV Zbornikom radova pokažemo nivo trenutne naučne i stručne misli u Republici Srbiji. Radeći na razvoju, primeni i testiranju postupaka za analizu i rekonstrukciju saobraćajnih nezgoda, tim veštaka Saobraćajnog Fakulteta u Beogradu je radio na analizi i primeni ZBS-a, a posebno na razvoju modela za sprečavanje prevara u osiguranju. Rezultati ovih delatnosti su vidljivi i u ovom Zborniku radova.

Upotreba računara i novih software-a (PC CRASH, PC VIEW ...) ušla je u svakodnevnu praksu i postala standard.

Nadamo se da će svi koji budu koristili ovaj Zbornik moći da vide da je neophodno poznavati ZBS i pravilnike, tj. normativne okvire, kako bi se izbegle situacije u kojima su učesnici saobraćaja došli neopravdano pod udar sankcija.

Veštačenja vezana za saobraćajne nezgode mogu imati ogroman uticaj na učesnike saobraćajnih nezgoda, pa zbog toga nije prihvatljivo ni površno, ni dobro, nego samo najbolje, odlično, odnosno detaljno poznavanje ZBS-a.

Vukanović Smiljan (editor)
TES 2015 - ZBORNIK
RADOVA ZA
MEĐUNARODNO
SAVETOVANJE:
PETNAEST GODINA
NOVOG TES-A. RAZVOJNI
PUT SAOBRAĆAJNOG

INŽENJERSTVA. 11 SAVETOVANJE O
TEHNIKAMA REGULISANJA SAOBRAĆAJA
zbornik radova, I izdanje, 190 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-340-3

Nakon petnaest godina od obnavljanja TES-a postavlja se pitanje gde je danas Saobraćajno inženjerstvo imajući u vidu razvoj novih metodologija i tehnologija, društvenih mreža, interneta, novih standarda, načina finansiranja i klimatskih promena. 11. Međunarodno savetovanje (TES XI) ima za cilj da okupi stručne i naučne radove na temu Saobraćajno inženjerstvo u funkciji efikasnog i bezbednog saobraćaja, u oblastima u kojima danas saobraćajni inženjeri rade: *Regulisanje i upravljanje saobraćajem, Planiranje saobraćaja, saobraćajnih zahteva i saobraćajne infrastrukture, Parkiranje, Nove tehnologije u saobraćaju (ITS), Saobraćaj i zaštita životne sredine, Istraživanja u saobraćaju.*

Savetovanje je namenjeno inženjerima koji rešavaju probleme gradskog i vangradskog saobraćaja, planerima, urbanistima, proizvođačima saobraćajne signalizacije, gradskim upravama odnosno lokalnim zajednicama, naučnim radnicima i istraživačima sa Univerziteta i Instituta, nevladinim organizacijama, nezavisnim konsultantima i drugim stručnjacima koji se bave navedenom problematikom.

Mladim inženjerima učešće na Savetovanju je prilika da se upoznaju sa novim metodologijama i da prezentuju sopstvena iskustva iz tematskih oblasti Savetovanja.

Odsek za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj

ZBORNIK RADOVA ZA XXXIV SIMPOZIJUM O NOVIM TEHNOLOGIJAMA U POŠTANSKOM I TELEKOMUNIKACIONOM SAOBRAĆAJU

zbornik radova, I izdanje,
335 str., latinica,

ISBN 978-86-7395-363-2

Iz predgovora: Zbornik radova 34. Simpozijuma o novim tehnologijama u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju, PosTel-a 2016, sadrži rezultate istraživanja iz oblasti poštanskog i telekomunikacionog saobraćaja u proteklom jednogodišnjem periodu.

Organizator Simpozijuma je Odsek za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj Saobraćajnog fakulteta u Beogradu. Suorganizatori su: JP "Pošta Srbije", "Telekom Srbija" a.d, RATEL, Inženjerska komora Srbije i Društvo za telekomunikacije. Pokrovitelji su: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija Republike Srbije.

Tematika Simpozijuma vezana je za aktuelna istraživanja u oblastima od posebnog značaja za poštanske i telekomunikacione sisteme, kod nas i u okruženju. Radovi su po pozivu i svrstani su u četiri sekcije. To su:

- Menadžment procesa u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju,
- Poštanski saobraćaj, mreže i servisi,
- Telekomunikacione mreže,
- Telekomunikacioni saobraćaj i servisi.

U sekciji **Menadžment procesa u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju**

autori su se usmerili na definisanje modela za pronalaženje sistemskih okvira u kojima poštanski i telekomunikacioni sistemi mogu brzo da reaguju. To podrazumeva dovoljno fleksibilan način poslovanja, prilagodljiv tržišnim promenama, uz obezbeđenje inoviranja i unapređenja postojećeg sistema rada, proizvoda i usluga.

Sekcija **Poštanski saobraćaj, mreže i servisi** sadrži radove koji daju stručni i naučni doprinos poštanskom sektoru sa različitih aspekata. Raznolikost tema obuhvata globalna pitanja, kao što su: svetska poštanska strategija, primena ekoloških tehnoloških rešenja u poštanskim sistemima, uspostavljanje jedinstvenog tržišta poštanskih usluga Evropske unije, razvoj modela pristupa poštanskoj mreži i dr. Pored toga, analizira se poslovanje i samih poštanskih preduzeća, gde se nameću pitanja koja se odnose na tehnologiju rada i na usluge koje pružaju poštanski operatori.

Sekcija **Telekomunikacione mreže** posvećena je aktuelnim istraživanjima u domenu planiranja, projektovanja i unapređenja performansi savremenih telekomunikacionih mreža. Akcenat je stavljen na brojne izazovne aspekte, kao što su: istraživanje modela za alokaciju resursa pri dugoročnom planiranju širokopojasnih mreža za pristup, razvoj i implementacija budućeg koncepta elastičnog optičkog umrežavanja, optimizacija performansi mobilnih mreža, razvoj modela propagacije radio talasa unutar objekata, kao i metoda za ublažavanje efekata prostiranja signala po više putanja u sistemima satelitskog pozicioniranja. Osim toga, istraživani su i problemi višekanalne obrade i prenosa video signala preko IP mreža, kao i neke mogućnosti za unapređenje performansi OFDM sistema.

Sekcija **Telekomunikacioni saobraćaj i servisi** posvećena je aktuelnim aspektima karakterizacije saobraćaja savremenih video servisa, kao i mogućnostima unapređenja kvaliteta slike i video servisa. Poseban akcenat dat je analizi štetnih efekata elektromag-

netnog zračenja, kojima su izloženi korisnici mobilnih uređaja, posebno deca. Istraživane su mogućnosti smanjenja saobraćajnog opterećenja mobilne mreže prebacivanjem saobraćaja servisa podataka sa mobilnih na Wi-Fi mreže, u skladu sa preferencama korisnika. Uz to, ova sekcija obrađuje i aktuelne probleme izbora pogodnih mehanizama za tarifiranje telekomunikacionih servisa, kako sa aspekta provajdera, tako i sa aspekta korisnika servisa. Takođe, predstavljena je mogućnost primene IoT koncepta na funkcionisanje saobraćajnih sistema, kao i neophodna hardverska oprema u okruženju pametnih gradova.

U okviru Simpozijuma održava se Okrugli sto pod nazivom: **E-trgovina**. Izlaganja nisu u sastavu Zbornika, a postoji mogućnost da budu dostupna na web strani PostTel-a.

Čičević Svetlana
PRAKTIKUM IZ OSNOVA
ERGONOMIJE

pomoćni udžbenik, II
izdanje, 222 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-269-7

Tica Slaven
SISTEMI JAVNOG
TRANSPORTA PUTNIKA -
ELEMENTI
TEHNOLOGIJE,
ORGANIZACIJE I
UPRAVLJANJA

pomoćni udžbenik, I izdanje,
218 str., latinica, ISBN 978-86-7395-350-2

Sistem javnog gradskog transporta putnika sa svojim performansama, tehnologijom, kvalitetom, troškovima i uticajem na okruženje, predstavlja jedan od bitnih faktora veza-nih za funkcionisanje, lokaciju, veličinu i struk-turu savremenih gradova, njihovu ekonomiju i održiv razvoj. U širem kontekstu posmatrano, sistem javnog transporta putnika je jedan od ključnih elemenata u procesu stvaranja grado-

va pogodnih za život (engl. livable city). Prema teoriji sistema, sistem javnog gradskog trans-porta putnika predstavlja otvoren, složen or-ganizaciono – tehnološki sistem, sa stohastič-kom promenom stanja sa ciljem zadovoljenja transportnih potreba njegovih korisnika. Ovaj sistem ima složenu strukturu, sačinjenu od vi-še tehnoloških i organizacionih podsistema i predstavlja najznačajniji servis mobilnosti sta-novnika urbanog područja.

Knjiga **SISTEMI JAVNOG TRANSPORTA PUTNIKA - Elementi tehnologije, organizacije i upravljanja**, je rezultat dugogodišnjeg rada autora u sektoru javnog gradskog transporta put-nika, u koju su ugrađena iskustva stečena u pro-jektovanju savremenih sistema javnog gradskog transporta putnika u više gradova iz regiona.

U knjizi je predstavljena međusobna po-vezanost gradova i sistema javnog gradskog transporta putnika, kao i set naučno-stručnih načela i metoda u cilju stvaranja održive mobil-nosti u urbanim područjima i realnih uslova za održiv razvoj sistema. Definisani su ciljevi i zahtevi ključnih aktera u sistemu, sa konceptu-alnim prikazom međusobnih odnosa unutar si-stema javnog gradskog transporta putnika. Ta-kođe, u publikaciji je prikazana strategija raz-voja i koncept kombinovane mobilnosti, čija se platforma bazira na sinergiji između podsiste-ma javnog masovnog transporta putnika i pod-sistema fleksibilnog transporta putnika –para-tranzita, koji zajedno sa pešačenjem predsta-vljuju celovito i koherentno rešenje realizacije transportnih potreba stanovnika urbanih pod-ručja.

Knjiga na sveobuhvatan način klasifikuje i analizira sisteme javnog transporta putnika, kao i elemente tehnologije, organizacije i upra-vljanja na način koji integriše više aspekata od ključnog uticaja na funkcionalnu i finansijsku održivost sistema javnog gradskog transporta putnika. Detaljno je prikazan koncept održive transportne politike bazirane na naučnim i stručnim osnovama, koja uz primenu sistem-skog pristupa i savremenih naučnih metoda i tehnika transportnog inženjerstva ima za cilj

stvaranje realnih uslova za efikasno ostvarenje ciljne funkcije sistema javnog gradskog transporta putnika. U knjizi se na sistemski način obrađuju kompleksni problemi tehnologije naplate transportne usluge u funkciji transportne politike, politike finansiranja i tarifne politike.

Knjiga odražava dostignuća savremene nauke i prakse u naučnom, metodološkom i pedagoškom pogledu u ovom trenutku vremena, i namenjena je studentima osnovnih i master akademskih studija na Univerzitetu u Beogradu – Saobraćajnom fakultetu. U posebnim celinama knjige, velikim delom su obrađene metodološke i nastavne aktivnosti na tri predmeta sa osnovnih akademskih studija (Tehnologija transporta putnika, Osnovi javnog gradskog transporta putnika i Javni gradski transport putnika) i dva predmeta sa master akademskih studija (Sistemi transporta putnika i Informacione tehnologije u transportu putnika).

Knjiga je namenjena i diplomiranim inženjerima saobraćaja koji rade u složenim organizaciono-tehnološkim sistemima javnog transporta putnika, sa ciljem da premoste prazninu koja često deli teoriju i praksu.

Takođe, u knjizi su prikazani rezultati istraživanja tima ljudi sa Katedre za drumski i gradski transport putnika, na primeru studije slučaja razvoja elektronskog sistema naplate u sistemu javnog gradskog transporta putnika u Beogradu.

Glavić Draženko
KOMERCIJALNA
EKSPLOATACIJA
AUTOPUTEVA -
TEHNOLOGIJA NAPLATE
PUTARINE

pomoćni udžbenik, I izdanje,
87 str., latinica,

ISBN 978-86-7395-353-3

Iz predgovora: Pisanje ove knjige ima za cilj da ublaži prazninu u naučno-stručnoj literaturi, kojom se analizira oblast putarine i plaćanja za korišćenje infrastrukturnih objekata.

Osnovni razlog za neadekvatnu pokrivenost naučno-stručnom literaturom tretirane problematike leži u činjenici što ova tematika nije analizirana u Srbiji i u regionu. Takođe, u svetu se mali broj publikacija bavi ovom tematikom.

Od 8 poglavlja ove knjige, prva dva poglavlja posvećena su uvodu i istorijskom razvoju putarine, a u narednih šest poglavlja centralna pažnja posvećena je organizacionoj šemi naplate putarine, metodama plaćanja, definisanju tehnologijama naplate putarine, kontroli naplate putarine, spremnosti za plaćanje putarine i tarifnoj politici, kao i vrednovanju tehnologija i sistema putarine.

Osim najzastupljenijih i najrasprostranjenijih tehnologija, izložene su tehnologije koje su manje zastupljenije, odnosno tehnologije koje su tek u razvoju i tehnologije čiji je trend upotrebe u opadanju.

Izložene analize, zasnivaju se kako na relevantnoj naučno-stručnoj literaturi, tako i na velikom iskustvu autora koje je stekao kroz izradu više studija čiji su rezultati i analize korišćeni za potrebe ove knjige.

Ova knjiga ima direktnu primenu u analizi funkcionisanja postojećih tehnologija putarine, kao i u odabiru optimalne tehnologije putarine za novoprojektovane infrastrukturne objekte ili za unapređenje postojećih tehnologija putarine.

Ova publikacija je namenjena stručnjacima različitih profila koji se bave problematikom planiranja i vrednovanja infrastrukturnih objekata sa komercijalnog aspekta. Pre svega je namenjena inženjerima saobraćaja, kao i ekonomistima, građevincima i drugim strukama čija se aktivnost obavlja na fakultetima, projektnim organizacijama za putno i saobraćajno inženjerstvo, upravama za puteve, i ostalim stručnjacima.

Ova knjiga ima edukativnu ulogu u širenju lepeze naučnih i stručnih znanja iz oblasti komercijalne eksploatacije i upravljanja autoputevima.

Knjiga je prvenstveno namenjena studentima Saobraćajnih fakulteta na osnovnim i master studijama.

Борисављевић Мирјана
УВОД У ЛОГИКУ II ДЕО
помоћни уџбеник, I
издање, 114 стр.,
ћирилица,
ISBN 978-86-7395-357-1

Из предговора: Ова књига јесте наставак књиге Увод у логику, први део (Саобраћајни факултет, Универзитета у Београду, 2009), и оне заједно, чине један уџбеник за основни курс математичке логике. У првом делу је изложена исказна, а овде, у другом, предикатска логика. Као што је већ написано у предговору првог дела, овај уџбеник се заснива на предавањима проф. Косте Дошена из предмета Логика, која је држао на Одељењу за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду почевши од 2002. године.

Jovanović Radosav
UVOD U EKONOMIKU
INFRASTRUKTURE
VAZDUŠNOG
SAOBRAČAJA -
ODABRANA POGLAVLJA
помоћни уџбеник, I изданје,
102 стр., latinica,
ISBN 978-86-7395-358-8

Из предговора: Књига „Uvod u ekonomiku infrastrukture vazdušnog saobraćaja – odabrana poglavlja“ је помоћни уџбеник за предмет „Uvod u ekonomiku infrastrukture vazdušnog saobraćaja“ на основним академским студијама Саобраћајног факултета Универзитета у Београду. Садржај уџбеника покрива већи део наставног програма на поменутом предмету. Књига је намењена првенствено студентима Саобраћајног факултета, али, будући да покрива програм нововведеног предмета на студијама Одсека за vazдушни саобраћај и транспорт, може бити од користи и инжењерима vazдушног саобраћаја, који током свог школовања нису изучавали предметну проблематику.

Manji deo ove knjige (pre svega delovi poglavlja 4, 6 i 7) u značajnoj meri se oslanja na autorove ranije tekstove: „Naknade za usluge kontrole letenja“ (poglavlje u udžbeniku „Kontrola letenja“, Saobraćajni fakultet, 2011), i „Uvod u ekonomiku aerodroma“ (poglavlje u udžbeniku „Vazduhoplovna pristaništa II“, Saobraćajni fakultet, 2012).

Škiljaica Vladimir,
Radonjić Aleksandar,
Škiljaica Ivan
EKSPLOATACIONA
SVOJSTVA BRODOVA
UNUTRAŠNJE PLOVIDBE

помоћни уџбеник, I изданје, 140 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7395-359-5

Из предговора: Један од основних принципа рационалне експлоатације бродова састоји се у најефикаснијем коришћењу вучних и брзинских својстава у различитим условима пловидбе, што је могуће само у случају, да је довољно тачно позната сила отпора средине кретању бродова и кретне силе коју развијају самоходни бродови, а такође утицај услова пловидбе и режим рада бродског енергетског постројења на те силе.

Кретна сила и сила отпора кретању бродова утврђује се прорачуном вучних и брзинских карактеристика бродова, у које, по правилу, спада такође и прорачун губитка снаге погонског (погонских) мотора, састављање диспечерских дијаграма флоте, решавање вучних и брзинских задатака, обрада материјала са динамометријских испитивања у стварним условима пловидбе и др. У књизи су изложене само најзаступљеније методе за решавање наведених задатака с одговарајућим примерима прорачуна.

Студенти чија је специјалност навигација и експлоатација у водном транспорту треба, сагласно сопственим програмима, да овладају методологијом прорачуна бродских вучних карактеристика. Овај уџбеник може у том случају да им буде од помоћи.

У издавачкој делатности намењеној бродарству осећа се недостатак књиге оваквог садржаја. С тога уџбеник се може вишеструко користити: као основни или допунски уџбеник на осталим високо-школским установама где се изучавају научне дисциплине из области бродарства и бродоградње.

Са осећањем изузетног поштовања аутори се искрено захваљују рецензенту др Зорану Николићу дипл. инж., научном сараднику са Института техничких наука САНУ, чије су стручне и добронамерне примедбе током припреме рукописа несумњиво допринеле ваљаности уџбеника.

Аутори нарочито истичу веома успелу техничку обраду цртежа и дијаграма ове књиге које је брижљиво израдила Соња Савић Шкиљаица, графички дизајнер, на чему јој аутори изражавају срдчану захвалност.

Аутори ће са захвалношћу прихватити сваку примедбу изречену у смислу отклањања могућих недостатака, који би се у будуће могли избећи, или, свести на мању меру.

Netjasov Fedja
METODI OCENE
BEZBEDNOSTI
VAZDUŠNE PLOVIDBE

autorizovana skripta, II
izdanje, 726 str., latinica,

ISBN 978-86-7395-309-0

Липовац Крсто, Вујанић Милан, Антић Борис, Пешић Далибор, Марковић Ненад, Давидовић Јелица, Смаиловић Емир, Петровић Дарко, Петровић Милан, Карличић Слободан, Кузманов Ивица, Тучић Душко, Нововић Снежана, Гламочанин Емилија, Чубранић-Добродолац Мирјана, Филиповић Филип

ПРИРУЧНИК ЗА ПРЕДАВАЧЕ ТЕОРИЈСКЕ ОБУКЕ У АУТО-ШКОЛАМА – ОДНОС ВОЗАЧА ПРЕМА ПЕШАЦИМА

публикација, I издање, 97 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7395-351-9

Из предговора: Организација и управљање стањем безбедности саобраћаја представља први стуб „Деценије акције за безбедност саобраћаја на путевима 2011-2020“, па је оспособљавање кандидата за возаче од изузетног значаја у процесу свеукупног саобраћајног образовања и васпитања. Иако су у ауто-школама кандидати одрасле и формиране личности, са изграђеним и укоревљеним ставовима, сва глобална искуства из најразвијенијих земаља показују да се едукацијом одраслих постижу одлични резултати у погледу ширења знања, као и учвршћивања позитивних и промене негативних ставова о учешћу у саобраћају. Најважнија карика у овом процесу јесу предавачи теоријске обуке у ауто-школама који кандидатима поред неопходних знања за полагање возачког испита, морају објаснити и пренети знања везана за позитивно, безбедно и толерантно понашање у саобраћају.

Агенција за безбедност саобраћаја је препознала значај стручног усавршавања професионалаца у безбедности саобраћаја, а посебно предавача теоријске обуке, инструктора возње и испитивача на возачким испитима, тако да је након првог циклуса који је за тему имао саобраћај на раскрсници, процес сталног стручног усавршавања наставља темом „Однос возача према пешацима“.

У претходном циклусу, стручним семинаром је било обухваћено 408 предавача. Након спроведених евалуација које су садржале квалитетне примедбе и сугестије, одлучено је да се семинар уместо једног дана, организује у трајању од два дана, како би свим садржајима била посвећена неопходна пажња, а такође како би се довољно времена оставило за питања и дискусију. Како

је већ поменуто, у складу са испостављеним захтевима, други циклус семинара посвећен је веома осетљивој теми: односу возача према пешацима. Ова тема је обрађена са различитих аспеката, тако да семинар обухвата следеће области:

- безбедност саобраћаја,
- етика,
- прописи,
- теорија извођења радњи,
- методика оцењивања на возачком испиту (за оне предаваче који имају и лиценцу за испитиваче).

Садејством ангажовања Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета, који са Агенцијом за безбедност саобраћаја реализује овај семинар, унапређује се сарадња академске заједнице и научно-образовних установа, а такође и усавршава процес унапређења рада предавача. На крају, али не мање важна чињеница је и то да се семинарима унапређења знања развија процес оспособљавања кандидата за возаче уз усаглашавање рада свих одговорних субјеката. Тиме се значајно смањују разлике у нивоу теоријске обуке између ауто-школа и међу регионима Србије, тако да кандидати за возаче добијају уједначен ниво неопходних знања.

Саобраћајни факултет
ДОКТОРИ ТЕХНИЧКИХ
НАУКА, МАГИСТРИ
ТЕХНИЧКИХ НАУКА,
ДИПЛОМИРАНИ
ИНЖЕЊЕРИ
САОБРАЋАЈА,
ДИПЛОМИРАНИ

ИНЖЕЊЕРИ САОБРАЋАЈА ПО ЗАКОНУ О
ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ ИЗ 2006 (2015)
публикација, 50 стр., ћирилица